

AILSA ZAINU'DDIN: *A Short History of Indonesia*. Melbourne, Cassell Australia, 1968. xii + 299 s. Ill. 45 sh.

Engelskprogede oversigter over Indonesiens historie er sjældne; og deres europacentriske præg er normalt fremtrædende. I sin form er det foreliggende arbejde lidet prætentivt; og nyt materiale har forfatterinden ikke inddraget. Hendes mål med bogen har imidlertid været nok så prætentivt, nemlig at søge at skildre de indonesiske folks historie og i forbindelse hermed at give europæerne en mindre fremtrædende placering end tilfældet har været i ældre og mere traditionelle værker. Det er i ikke ringe grad lykkedes at fastholde dette sigte og dermed at nå langt i retning af at realisere målet med bogen. *A Short History of Indonesia* kan derfor anbefales som egnet til på universitetsniveau at give en første indføring i ømrådets historie.

OLE FELDBÆK

OLDTID OG MIDDELALDER

HERBERT JANKUHN: *Vor- und Frühgeschichte vom Neolithikum bis zur Völkerwanderungszeit*. *Deutsche Agrargeschichte*, Band I. Stuttgart, Eugen Ulmer, 1969. 300 s. Ill. 46 DM.

I den diskussion, der undertiden rejser sig mellem arkæologer og historikere, kan man høre det argument fremført, at historikeren ikke kan overlade oldtids-synthesen til arkæologen alene. Arkæologen må høre, at han fortrinsvis betragter fundene og oldsagerne selv som det centrale i forskningsarbejdet, medens historikeren koncentrerer sig om levnenes funktion og ud herfra søger at forklare baggrunden for og virkningerne af disse levn og funktioner. I en videnskab, hvor tilvejebringelsen af kildematerialet i endnu højere grad end i historieforskningen er afhængig af tilfældigheder, må en sådan kritik altid forekomme foruroligende. Et gensvar er ofte søgt formuleret, hyppigst dog i den teoretiske diskussion, idet arkæologen har haft vanskeligt ved at henvise til arbejder, hvis problemstillinger og argumentationsform er identisk med den moderne historieforskning. Det er derfor altid med interesse, man nærmer sig de bøger, som skal skildre oldtidsbaggrunden for fænomener, som på senere tidspunkter kendes i historisk belysning. Det gælder f.eks. det indledende bind af serien *Deutsche Agrargeschichte* forfattet af den tyske arkæolog Herbert Jankuhn og omfattende det store tidsrum fra fødevarereproduktionens begyndelse (neolitisk tid) til folkevandringstiden. Det er ikke uden betydning for forståelsen af den ovennævnte diskussion, at arbejder med et tilsvarende emne kun i ringe omfang tidligere har været kendt i den europæiske arkæologiske litteratur. Allerede i emneafgrænsningen finder man da også træk, som kan belyse forskellene mellem den historiske og den arkæologiske forskningspraksis. Medens begrebet »tysk« i forbindelse med agrarhistorie kan fastholdes som et legitimt begreb fra middelalderen og fremefter, mangler man et dækkende korrelat for oldtidshistorien. Det er iøvrigt velgørende at få netop det fastslået i den tidligere meget nationalt orienterede tyske arkæologi. Den geografiske afgrænsning af H. Jankuhns arbejde kan derfor heller ikke følge den, som man har sat for historisk tid, men kommer til at omfatte hele det vestlige Central-